LIPANAN
Journal Arménien
NEUTRE

ADMINISTRATION
Place des Canons, 9, Rue d'Italie
BEYROUTH «Liban»
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
J. ADJEMIAN

ԼԻԲԱՆԱՆ

Ազգային - Քաղաքական - Գրական
ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

Է. ՏԱՐԻ Թիւ—593 ՇԱԲԱԹ 19 ՍԵՊՏ. 1931 ՀԱՍՐ 3 Ս. Գ.

ليبانـــــــان
جريدة ارمنية
حرة

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

ՕՈՒՐԻՑ—	Տրկ.	Վեցամս.	Եռամս-
	350	175	125
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	6	4	2 Ֆրանք

Խմբգ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՈՐՈՄԻՆ ՊՏՈՒՂԸ

Գ. — ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՕՃԱԽԸ

«Սուրիական Օճախ»ը, ինչպէս տեսանք, որպէս ծնունդը դաշնակ-հոյպուն փողոցային կենակցութեան՝ մարմնաւորուած անոնց լկտի շարժումներովը, շնչաւորուած անոնց քաղաքական ներշնչումներովը, այսօր որպէս կենդանի տիպար մը կը կանգնի Սուրիացի ազգայնականի առաջ և ո՛չ թէ առասպել մը։

Եթէ չ'ըլլար դաշնակ-հոյպուն փողոցային կենակցութիւնը, եթէ չ'ըլլային դաշնակ լեզուի ու գրչի անզգոյշ պոռոտախօսութիւնները, վերին Ճէզիրէի մէջ հարիւր հազարաւոր գաղթական հայերու տեղաւորումն անգամ ո՛չ մէկ կասկած, ո՛չ մէկ դժգոհութիւն պիտի առթէր տեղացի արաբին՝ եթէ ան նոյնիսկ Հայկական Օճախ մը ըլլար իսկապէս։

Բայց ի՞նչպէս կ'ուզէինք, որ քառասո՛ւն տարիներու «յեղափոխական կուսակցութիւն» համբաւը ունեցող հայ կազմակերպութիւն մը, որ դեռ ևս այդ անունը կը պահէ և չի դադրիր քաղաքական արկածախնդրութիւններու ետեւէն վազելէ, քրտական շարժման մասնակցի, քանի մը հազար քրտախօս հայերու Թուրքիայէն վտարումը հրապարակաւ քաղաքական յաջողութիւն յայտարարէ, «Սուրիական Օճախ»ի մասին Ֆրանսացիներու հետ համաձայնած եմք ըսէ՝ և տեղացի արաբը լռէ, քնանայ, ապուշ և յիմար գտնուի։

Տեսէք թէ Արաբ Գօմիթէին պաշտօնաթերթը, որ կը հրատարակուի Ժընէվի մէջ, իր 1930 Մայիսի թիւերուն մէջ — ՀԱՅԵՐԸ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ — խորագրի տակ ինչ կը գրէ։

— «Ինչ որ ցաւալի է, սա է թէ՝ հայ ազգայնականներու պետերուն մեծամասնութիւնը Ֆրանսական իշխանութեանց հետ կատարեալ համաձայնութեան մէջ են։ Ո՛չ միայն չեն տեսներ անպատեհութիւններն ու վտանգները, որ Սուրիոյ մէջ հայ ազգային տունի մը կազմութիւնը կրնայ ծնիլ, այլ և համոզուած են անոր պատեհութեան, պէտքին եւ ստիպողականութեան՝ առանց հոգ ընելու երկրին բուն տէրերը։

«Կը մոռնան անոնք, որ իրաւունքի, արժանապատուութեան, շահու եւ գոյութեան հարց մըն է այդ արաբ ազգին համար։

«Սուրիացի հայրենասէրները ցարդ իրենց անձին չըշահայեցութիւն կը պարտադրէին, և նախամեծար կը համարէին լռութիւնը՝ չվիրաւորելու համար իրենց տանջուած բախտակիցներուն զգացումները։

«Բայց վերջապէս հասկցուած է թէ որոշ ծրագրի մը համաձայն է երկու կողմերու կատարեալ համաձայնութեամբ գնացքը՝ այս վերտանգաւոր ճամբուն մէջ։ Այս դառն իրականութեան արաբական երկիրներուն մէջ առաջ բերած յուզումը շատ հասկնալի է և արդար։

«Ի հարկէ, կարելի էր թոյլ տալ տնտեսական, ընկերային և մանաւանդ երկրին օրինաւոր պահանջներուն հետ հաշտօրէն համեմատուած գաղթականներու թիւի մը հիւրընկալութիւնը։ Այդ պիտի ըլլար մարդկային պարտականութիւն մը։ Սակայն բացարձակապէս անկարելի է թոյլատրել զանգուածային ներգաղթի քաղաքականութիւն մը՝ որ կը միտի հիմնելու ազգային հայրենիք մը Սիւրիական հողին վրայ՝ հոն հրաւիրելով Թուրքիա եւ այլուր ցանցրնուած հայերը։

«Պաղեստինի օրինակը բաւարար է՝ վհատեցնելու համար անոնք, որոնք այսքան հրէշային լուծում կը պատրաստեն։

«Վայրկեանը շատ ծանրակշիռ է։ Մեզի պարտք կիյնայ կոչ ընել մեր հայ բարեկամներուն լուրջ ուշադրութեանը՝ հասկցնելու համար անոնց որ ստիպողական է ուղի փոխել և ջանալ գտնելու տարբեր լուծում՝ որ հաշտ ըլլայ երկու ժողովուրդներու շահերուն։

«Մենք իրաւունք ունինք սպասելու մեր հայ բարեկամներէն ժէսթ մը, որ հաստատէ թէ մեր կոչը պիտի լսուի իրենց կողմէ»։

Կը տեսնեք թէ, հոս չկայ որոշ հակահայ դիտում. կայ միայն քաջացած համոզում թէ «հայ ազգային պետերուն մեծամասնութիւնը Ֆրանսական իշխանութեանց հետ կատարեալ համաձայնութեան մէջ են,,, որոնք ծրագրի մը համաձայն Սուրիոյ հիւսիսը հայ ազգային տուն կազմելու համար»։ *Եւ թէ՝ յոդուածագիրը ի՞նչ սրտագին կոչ կուզէ հայ բարեկամներու լրջախոհութեան՝ որպէսզի ստիպողաբար ուղի փոխեն և գտնեն լուծում մը՝ որ համապատասխանէ երկու ժողովուրդներու շահերուն։*

Լսեցի՞նք մենք այդ կոչը և ի՞նչպէս պատասխանեցինք անոր։

Սուրիոյ դաշնակ պաշտօնաթերթը՝ «Ազդակ», ահա թէ ինչպէս կը պատասխանէ այդ բոլորին։

— «Պէտք է շատ լաւ գիտնան մեր պաշտօնակիցները, որ մեր և մեր բարեկամներուն միակ ծրագիրն է հողին ու արօրին կապել հայութիւնը։ Դժբաղդաբար մինչեւ Սուրիոյ մէջ չկան ընդարձակ և տրամադրելի հողեր այդ նպատակին յատկացնելու համար։ Անմշակ բայց բերրի տարածութիւններ կը գտնուին Սուրիոյ արեւելեան սահմաններուն վրայ, որոնք թափուր են և տրամադրելի։ Մենք կը փափաքինք որ քանի մը հազար նորեկ գաղթականները այդ շրջանները հաստատուին և հողին կապուին»։

Այս տողերը գրող մարդը ա՞րդեօք գիտէ թէ ո՞ւր են Սուրիոյ արեւելեան սահմանները՝ ուր թափուր և տրամադրելի հողեր կը տեսնէ։ Կարելի՞ է առանց ծիծաղելի ըլլալու որպէս հակափաստ ներկայացնել այն որ — Միջին Սուրիոյ մէջ ֆանի մը հազար գաղթականներու բաւելու չափ իսկ տրամադրելի հողեր չկան։ Ներելի՞ է առանց խելագարուելու ըսել թէ — Մեզի կը փափաքինք որ ֆանի մը հազար նորեկ գաղթականներ հաստատուին այդ շրջանները եւ հողին կապուին։ Աւելի լաւ չէ՞ր ըլար, լռել, պապանձել՝ քան թէ այսպիսի գրաւոր խոստովանութիւններ տալ թշնամուն ձեռքը։

Մատնութի՞ւն, դաւադրութի՞ւն, գործակցութի՞ւն... փնտռեցէք միմիայն այսպիսի անմիտ ու անիմաստ գրութիւններուն մէջ՝ որոնք կը թունաւորեն մթնոլորտը և շնչահեղձ կենն դժբաղդ հայութիւնը։

Այս չէ սակայն բոլորը։

Յ.

Մեր Մարզիկները

Պէյրութի Նուպարեան Մարզիկները
Անգլիական Մարտանաւի Ֆութպոլի Ա. խումբին հետ
ՄՐՑԱԴԱՇՏԻ ՎՐԱՑ

FOOT-BALL

Նախ քան մրցումին սկսիլը, կուզէի քանի մը գիտելիքներ տալ երկու խումբերու մասին։

Անգլիացիք իրենց Նամակին մէջ քանի մը տողերով այսպէս կարտայայտուէին.— «Մենք արդէն շա՛տ կանուխէն տեսած եմք ձեր ցեղին մէջ ՍԲՕՐԻ հմտարհս ոգին»։ Պատկերը իր ամբողջ խորքին մէջ մխիթարական է ամենուս։

Անոնք կարգ մը աչքառու յաղթութիւններով արդէն իրենց անունը շինած են երկու տարուայ ընթացքին։ «ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ»ի խմբապետին հետ ունեցած խօսակցութեան ընթացքին անոնք յայտարարեցին թէ իրենք խաղցած են Ֆանիմարքա, Հոլանտա, Սպանիա, Մալթա, Շուեսատան, Թուրքիա, Եգիպտոս, Կիպրոս և ուրիշ կարգ մը վայրերու մէջ և անոնց մեծամասնութիւնը շահած։

Գալով «ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ»ի, արդէն իրենց խաղացողներէն լաւագոյնները բացակայած էին մրցումէն՝ օգտագործուելու պատճառաւ։ Երբ ես իրենց վարչականներէն մէկուն հետ անձնական խօսակցութիւն մը ունեցայ և հետաքրքրուեցայ սա հարցերով թէ՝ — դաշտ ունի՞ն խաղալու, որքա՞ն անգամ ունին, և Հ. Բ. Ը. Միութիւնը տարեկան ի՞նչ կը վճարէ իբր ծախս իրենց պէտքերուն։

Ան ըսաւ.— «Երեք տարի է այս, որ առանց դաշտի ենք և ասիկա մեզի կարգ մը նեղութիւններու մէջ կը ձգէ։ այս ուղղութեամբ քանի մը անգամ դիմած ենք Հ. Բ. Ը. Միութեան, բայց մեր ձայնը չէ լսուած։ Իսկ մեր անդամները շատ պզտիկ թիւի մը մէջ են և պատճառը պէտք է փնտռել մեր բացարձակ չէզոք դիրքին մէջ։

«Գալով Հ. Բ. Ը. Միութեան, ան մինչեւ ցարդ ոչէ պաշտօնական օգնութիւն չէ ըրած՝ թէպէտեւ քննիչներէն Տիար Ամիրայեան խոստացաւ այդ ուղղութեամբ աշխատիլ։

* * *

Հիմա վերադառնանք մեր նիւթին։ Մրցումը սկսած է։ Ահա «ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ»ի մարզիկները խլեցին գնդակը և կանոնաւոր փասերով կը յառաջանան թշնամի բերդը։ Անգլիացիք կը նահանջեն և իրենց խորամանկ աչքերը պտտցնելով արագ արագ զիրք կը փոխեն։ «ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ» իր առաջին ոումբը կը նետէ թշնամի բերդին՝ սէնդրին մէջտեղաւորակայն պէտք է գիտնալ որ անոնց բերդապահը շատ ճարպիկ ըլլալով կը խլէ գայն և ետ կը վերադարձնէ։ Այսպէս մերթ նահանջելով, մերթ յարձակելով՝ մինչեւ կիսախաղ 1-ի դէմ 1 ով լրացաւ. որմէ շատ աւելի կերեւային ներկայ հայերը։

Դադարի միջոցին երկու խումբերն ալ միասին նկարուեցան և դատաւորը (անգլիացի) կարգ մը նոր օրէնքներ բացատրեց որոնք մինչեւ ցարդ մուտք չէին գործած Սուրիոյ մէջ։

Վերսկսաւ երկրորդ կիսախաղը։ Մեր մարզիկները կրկնապատկած իրենց ուժերը քանի՛ քանի՛ անգամներ թշնամի բերդը կը հարուածեն սակայն ապարդի՛ւն։ Գնդակը արդէն թշնամի սահմանին մէջ է միշտ։ Եւ ահա քանի մը կարճ բասերով գնդակը սէնդրին ձեռքը կիյնայ՝ որը իր կարգին գլխու թեթեւ հարուածով մը կը յաջողի երկրորդ կօլը նշանակել։ Թշնամի բերդը միշտ դողի մէջ է բայց որովհետեւ Անգլիացիք գիտնալով ժամանակի արժէքը իրենց ամբողջ կարելի ուժերը ի գործ դնելով 30 վայրկեանի մէջ կը յաջողին 2 կօլ ևս նշանակել։ Եւ արդէն շատ չանցած դատաւորը կը զարնէ լրացումի սուլիչը։ Մերինները որքա՜ն կուզէին որ գոնէ հինգ վայրկեան ևս շարունակուէր խաղը։ Բայց անօգուտ։

«ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ»ի մարզիկները կուգան ճակատաբաց հրապարակ եւ յաղթողները կեցցէներո՛վ և ծափերով կառաջնորդեն։

Անոնք չափազանց գոհ մընացած էին այս խաղէն և ընծայուած յարգանքներէն։

Վերջացնելէ առաջ ըսենք որ կան պարտութիւններ որ երբեմն ամենամեծ յաղթանակներու կարգին կը դասուին։

— «Փա՛ռք պարտուածներին»։

Գ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ

ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հետեւեալը ղրկուած է մեզի հրատարակութեան խնդրանքով։

— Ամերիկայի Հ. Պ. Կ. Խաչի Պատգամաւորական ժողովի վերջին անցուդարձերուն առթիւ «Հայրենիք» ու «Բանւոր» թերթերուն մէջ տեսնուեցան միեւնոյն աղբիւրէ հաղորդուած բոլորովին սխալ ու անկիմ լուրեր, իբրև թէ «Պայքար» մէկ տարուան ընթացքին բացէն 1500—2000 տոլարի գումար մը ստացած է Պ. Կ. Խաչի գանձէն։

Կուզանք յայտարարել թէ ասիկա բացարձակապէս սուտ, չինծու և անպատկառ զրպարտութիւն մըն է։ «Պայքար» բացէն և ոչ իսկ Մէկ Սենթ ստացած է Պեսթ. Կարմիր Խաչէն։

Ինչպէս Ամերիկայի միւս բոլոր թերթերը, — «Հայրենիք», «Հ. Կոչնակ», «Եր. Հայաստան», «Նոր Օր», «Հայ Սիրտ», «Կռունկ», «Ասպարէզ» ևլն.— «Պայքար» ալ ընդ՝ սքիկ զործառնութիւն ու հաշիւ ուն ցած է և ունի Հայ Առաքելական և Աւետարանական եկեղեցիներու, Հ. Բ. Ը. Միութեան, Հայրենակցական Միութիւններու, ՀՕԿ-ի, Կուսակցութիւններու և ուրիշ ազգային բարեգործական կազմակերպութիւններու և անոնց կարգին նաև Պեսթ. Կարմիր Խաչի հետ, ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ և ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ համար։ Պեսթ. Կարմիր Խաչի ծանուցումները զեղչեալ և նուազագոյն գնով դրուած են։ Նոյն իսկ մասնաճիւղերէն շատեր այս զեղչեալ սակէն օգտուելու և քանի մը ոչնչ պակաս վճարելու համար կեդրոնի միջոցաւ ըրած են իրենց գործառնութիւնները։ Ծանուցումներու եւ տպագրական գործերու փոխարէն Պեսթ. Կարմիր Խաչի 1930 Յուլիս—1931 Յունիս, մէկ տարուան ընթացքին «Պայքար»ի ըրած վճարումներուն գումարն ալ 2000 կամ 1500 տոլարէն շատ վար կը մնայ։ Միմիայն 549.25 է։ Մեր տեսրակները բաց են ամէն մարդու առջև, փափաքողներ կրնան անձամբ ալ տեսնել իրողութիւնը։

Բոլոր հայ թերթերը, Ամերիկայի և ուրիշ երկիրներու մէջ, ազգային ու բարեգործական հաստատութիւններէ ծանուցում կը ստանան, անոնց համար տպագրական գործ կ'ընեն վճարումով։ Ասիկա ոչ նպաստ է և ոչ զեղծում։ Հաստատութիւններ կան որ յիշուած 549.25-էն աւելի կը վճարեն «Պայքար»ի և ուրիշ թերթերու, և անշուշտ բազմապատիկ կ'օգտուին։ Մենք միշտ յայտարարած ենք ու անգամ մըն ալ կրկնենք որ այն հաստատութիւնները, որոնք կը կարծեն թէ «Պայքար»ի տրուած ծանուցումներէն չեն օգտուիր, թող ծանուցում չտան մեզ։

Մենք վստահ ենք որ դուք ևս իբրև թերթի խմբագիր ու հրատարակիչ, գիտէք ու կ'ըմբռնէք այս բոլորը։ Կը ցաւինք որ կարգ մը թերթեր, առանց այս խնդրոյ մասին «Պայքար»ի մէջ եղած հրատարակութեանց ևս անդրադառնալու, մոլորեցուցիչ դիտումներու [illegible] տարածման։ Կը խնդրենք որ իբրեւ պաշտօնակից հաճիք հրատարակել մեր այս լուսաբանութիւնը։

Այս լուսաբանութիւնը ղրկուած է Ամերիկայի ու արտասահմանի հայ թերթերուն։

«ՊԱՅՔԱՐ»ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

LIPANAN

Լոյս տեսաւ «Lipanan»ի թիւ 24ը ճոխ բովանդակութեամբ։

Փնտռեցէ՛ք գրավաճառներուն քով հատ 5 Ս. գինով։

ԽՈՒՆԱՑԱԾ ՄՏՔԵՐՈՒ ԴԷՄ

Արժէ միշտ զբաղուիլ դաշնակցութեամբ, այդ մտայնութիւնը խրատացուն է մեր երէկի հինցած, բորբոսնած ըմբռնողութեան, հին քուրջերու փէչերուն ծայրը հաւաքած կեղտի նմա՛ն։ Մարդիկ ցատկեցին համաշխարհային պատերազմի վրայէն առանց այրելու իրենց խաւնացած և աւելորդ շորեղէնները, մի առ մի կը հանեն զանոնք իրենց մքլոտած բողչաներէն և իբր հնութիւն կը սրբացնեն, կը խնկարկեն...։ Դառնօրէն ցաւալին այն է որ պատանի, երիտասարդ, և «որբերու» սերունդներու ներքին աշխարհը ամբողջէն կաշկանդած են այդ հին քուրձերով և անոնց դարձուցած են մէկ մէկ հնդկական աւանդամոլ աղանդաւորներ, մոլեռանդ կապա։

Դաշնակցական օրագրերու ամենաթարմ և լափող նիւթերն են Հակահայասաանեան թեզերը, Հակախորհրդային թռչները։ «Միացեալ Անկախ Հայրենիք», «Խումբերով երթանք գրաւենք «Մեր Հայրենիքը», «Հայաստանում խլում են մեր մէկ հատիկ կովը», «Հայաստանում չեն թողնում երգենք «մեր» ազգային երգերը»։

«Հայաստան դժոխային տեղ է», սով է, «բանտերը լեցուն են», հետեւաբար «Մեր Հայրենիք թշուառանտէք»։

Նախ սա «խլում են մեր մէկ հատիկ կովը»։ Դեռ մինչեւ երէկ ականջներէս կը բզզայ դաշնակցականի մը այս գանգատը։ —«Անկարելի է այդ», դիտմամբ կառարկեմ խօսակցիս, «ատոնք խօ աւազակներ չեն որ ուրիշի կովը խլեն»։

— «Զարմանալի մարդ ես, չես հաւատար, է՛ն իրաւունք ունիս, անձամբ տեսած չես, Պաղտատ նստած հեշտ է գովել այդ գաղաններդը։ Երէկ Թաւրիզէն եկող մը կը պատմէր թէ իր երկու կովերը խլեցին և տուին ուրիշի, ասիկա ճըշմարտութիւն է։ Ինչո՞վ տարբեր են քիւրտերէն կամ թուրքերէն որոնք մեր ինչքերը կը խլէին, ահա քեզ հայկական անունը կրող բռնակալ և յափշտակիչ կառավարութիւն մը, մենք այդ ՁարչՃաՃեւին դէմ ենք, ԵՒՄինչեւ վերջն ալ պիտի պայքարինք»։

Գիտնալով հանդերձ որ խօսակիցս անկարելի է համոզուի առարկութեանս, բայց գոնէ ներկայ ունկընդիրներէն մի քանիսին կարենամ հասկցնել բանին էութիւնը առանց բարկութեամբ, մեղմօրէն կը բացատրեմ «կովի խլուելի»ը և միևնոյն ատեն կովը խլող կառավարութեան վեհութիւնը։

«Սիրելիս» կըսկսիմ, «դուն խօսեցիր հայհոյեցիր, թուրք ու բռնակալ անուանեցիր ներկայ հայկական կառավարութիւնը — յիշ մըն ալ հակառակ թեզ պաշտպանողները լռէք, մտածէ, գուցէ զանոնք իրապէս ներդարձնողներ կան առանց թուրք և քիւրտ համարելու Հայկական կառավարութիւնը։

Դուն գիտես դիմացդ ով է խօսողը, մէկը որ տարիներէ ի վեր ծանօթ է թէ ներկայ Հայաստանի վարչաձեւին և թէ քեզի և քեզ պէս խօսողների Հայաստանի մէջ ունեցած դիրքին և ներկայ մտայնութեան։

— «Անշուշտ դուն կը պաշտպանես, դուն անոնցմէ ես»։

— Ուրեմն քիչ մըն ալ լսէ «ատոնցմէ» մէկին, տարին տասներկու ամիս գլուխդ սուտ ու փութ լուրերով, հինցած գաղափարներով քարացուցած են, քիչ մըն ալ «նոր լուրեր» նոր գաղափարներու մտիկ ըրէ։

— «Լաւ խօսէ»։

Բաւ ըսած կովը ճիշդ է կառավարութիւնը խլեր է, բայց չէ տուեր ուրիշին, քանզի որև է ուրիշի սեփական կով ունենալու դէմ է ներկայ վարչաձեւը։

Գիւղացի մը փոխանակ օրն ի բուն իր մէկ երկու կովով գաղթելու ջրել, խոտ տալ, տակը մաքրել, նախիր տանիլ, կաթը կթել, վերջը կաթը մածուն ընել, կարագ շինել եւ զանոնք ծախել, այդ նոյն գիւղացին կարող է իր աշխատանքը թափել 100 կովի վրայ. խոտը, ջուրը հարիւրին տալ, կարագը, մածունը հարիւրէն առնել նայիր։ Գիւղացիի աշխատանքը հոս աւելի արդիւնաւէտ կը դառնայ, եթէ չը հարիւրապատկի գոնէ կը տասնապատկուի։

Գիւղացիի կովը խլելով կառավարութիւնը ոչ թէ ուրիշին կուտայ, այլ կը խառնէ ուրիշի կովերուն հետ և միասին կը խնամեն զանոնք։ Խլուած կովի տէրը միևնոյն գիւղացին է, 100 կովերուն տէրը կովերը իրենցմէ խլուած գիւղացիներն են հաւաքաբար։ Կովերը կապրին հաւասարաբար, տերերը զանոնք կը խնամեն հաւասարաբար։

Հարիւր կովերու արդիւնքը կը պատկանի անոնց տերերուն, զորս կը բաշխուի իրենց համայնքի մէջ գծուած օրէնքներով։ Մէկ գիւղացին անձնապէս չէր կրնար բերել տալ մածունէն կարագ հանելու գործիքներ, և կաթէն պանիր շինելու մեքենաներ, ատոնք կը գնուին համայնքին կողմանէ։ Անշուշտ մեքենաներով կթուող կովը, գործիքներով շինուած կարագը, պանիրը աւելի ՃԻՀ ծախուեռով կըլլայ, քան թէ այդ աշխատանքները գիւղացին ընէր մինակ ձեռքերով. և որքան ժամանակի խնայողութիւն ամբողջ գիւղին համար։

Բայց ասկէ գիւղացին այլևս չը ըսեր «իմ կովս գողցան» «իմ կովս սատկաւ», «իմ կովս քիչ կաթ կուտայ», կամ ստէրճէ։ Գիւղացիի կովը «խլուելով» նա տէր դարձաւ հարիւր կովէն մէկին, լաւին։ Գիւղացու համար ապահովուեցաւ կովի մը կաթի արտադրութիւնը։ Եթէ կով մը գողցուի, սատկի՝ համայնքը նորը կառնէ անոր տեղը։

Գիւղը այդ կովերու արդիւնքի մէկ մասը կուտայ տուրքի, մէկ մասը կուտայ գիւղական պէտքերուն (դպրոց, թատրոն, ռատիո, ճամբայ, հեղեղ) և այլն իսկ միւս մասն ալ գիւղացիին։

Բայց որովհետև գիւղացիէն «խլուած» չէ միայն կովը, այլև արտը, հաւը, ձին, գոմէշը, և ամէն բան կարտաձէ, անիրաւուած գիւղացին կըստանայ վերագրածդ «բռնակալ թուրք» կառավարութենէն իր արտի, հաւի, ձիու, գոմէշի արդիւնքները համայնական խանութներէն, կը գոհացնէ իր պէտքերը, տղան դպրոց կը դրկէ, երեկոյեան ինքը հայկական երգեր կը լսէ ռատիոյէն, պատի կամ ձեռքի թերթեր կը կարդայ, և փոխանակ 14 ժամ աշխատելու մինակ, 8 ժամ կաշխատի իր համայնքին հեռ, մէկը բոլորի, բոլորը մէկի համար։

Խնայած մտքի տէր, «Ցոչ-սաքեր»էն, «Ցառաջ»էն և «Հայրենիք»էն մոլորուած և մտքերը հիմնովին քարացած դժբաղդը մինչդեռ գոցած եղած է գիտակցութեան դռները, կը պատասխանէ.—«Հա դու շարէ, իշտէ խեղճ մարդուն կովը խլեր են, ինչ տարբերութիւն իրենց և թուրք բռնակալ կառավարութեան մէջ։ Մենք մինչեւ վերջ պիտի պայքարինք այդ վարչաձեւին դէմ, և մեր նոր ոյժերով պիտի երթանք գրաւենք Հայաստան, և այն ատեն միայն իսկական ազատութիւնը ձեռք կը բերենք։

Ես յուսաբեկուած էի, որովհետեւ նոր շունչ չէր մնացած նորից սկսելու։

ԱՐՍԷՆ ԿԻՏՈՒՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. Նշան Ազգ. Երկսեռ վարժարանի ուսուցչական կազմը լրացուած և ուժեղացուած է նոր ոյժերով։

Ֆրանսերէնի համար հրաւիրուած է համալսարանական մը. իսկ մանկապարտէզի համար փորձառու վարիչ մանկապարտէզպանուհի մը։

Արձանագրութիւնները կ'սկսին ամսոյս 21ին, առաւօտեան ժամը 9-12։ Կէսօրէ վերջ 3-5։

Վարժարանը պիտի բացուի Հոկտեմբեր 1 Հինգշաբթի օր. իսկ կանոնաւոր դասաւանդութեան պիտի սկսին Հոկտեմբեր 5 Բշ. օր. մինչեւ այդ թուականը պէտք է բոլոր աշակերտները արձանագրուած ըլլան։

ՀՈԴԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷ՛Ք
«ԼԻՒՐԱՆԱՆ»
ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱՔԵՐԸՔ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

Բ.

Յառաջաբանէն ետք կ'անցնինք ուղղակի ծրագրին։

Նախակրթարանէն առաջ կազմուած է նախապատրաստական դասարան մը։

Մինչև այժմ Ազգ. վարժարաններու մանկապարտէզները ուէնին Միլ, Բողբոջ, Կոկոն և Ծաղիկ դասարաններ։ Գոնէ այս էր պատկերը Պէյրութի մէջ։ Մենք կողմակից էինք, որ այս դրութիւնը պահուէր։ Թէև ժամանակը նոյնը կ'ըլլար, բայց նախապատրաստականը անցնելով մանկապարտէզի բաժնին մէջ աւելորդ կը դառնային ֆրանսերէն, արաբերէն ընթերցանութիւն և քերականութիւն։

Նոյն իսկ մեր պահել ուզած դըրութենէն վերջ նախապատրաստական դասարանի մը պահպանումը միայն այն ատեն ընդունելի է, երբ բացարձակապէս ծրագրին անհամապատասխան տարիք և ուսում ունեցող սան-սանուհիներ կ'ունենանք, որ ատեն նախապատրաստականի սաներ կը պատրաստուին առաջին կամ երկրորդ դասարան մտնել։

Մեր այս երկու առաջարկները մէկ կողմ թողելով առնենք պատրաստուած ծրագիրը։

Ծրագիրը դպրոցը կը բաժնէ 4 մասի —նախապատրաստական, տարրական, միջին և բարձրագոյն։ Այս խմբաւորումները պարզ անուանումի համար սխալ չէ, սակայն ծրագրի մշակման ատեն հարկ էր հաշուել թէ իւրաքանչիւր խմբակ իր մէջ ունի երկու բաժանում, որոնք իրարմէ տարբեր ծրագիր ունենալու են։

Ծրագիրը հետեւելու էր Տիար Ատրունիի թուաբանութեան ընթացքին, այսինքն ա. գ. և ե. տարիները դիրար լրացնելու ընդարձակելու էին, իսկ բ. դ. և զ. տարիները գիրար։ Որով ա. և բ. տարիները մէկ ծրագրով ներկայացուելու չէին։ Ա. և Բ. տարիներուն մէջէն կ'անցնի տարի մը, ինչպէս Բ. և Դ.ի մէջէն, ուստի ծրագիրը պէտք էր, որ մէկ տարուան յառաջացումը նախատեսէր ու մանրամասնէր։ Ամէն տարի իր առանձինն ծրագիրը ունենալու է։ Ֆրանսական ծրագիրը աչքի առջև չունինք, բայց կը հաւատամ, թէ պետութիւն մը, որ տարուէ տարի իր ծրագիրը նոր հրամանագրերով կը սրբագրէ, անշուշտ ընդհանուր ծրագրին քով ունի մանրամասնածը։ Գոնէ գերմանական ծրագիրներ տեսած եմ, որոնք ոչ միայն ամէն մէկ տարուանը, այլ նոյն իսկ ամէն մէկ դասի, ամէն մէկ ամսուան ծրագիրը մշակած են։ Ճիշդ հիմա առջեւս ունիմ Անգլիայէն գիրք մը, որ նոյն իսկ իւրաքանչիւր շաբթուանը մշակած է։ Մանկապարտէզի համար տեսակ մը կայ սեղանին վրայ, որ իւրաքանչիւր օրուան նիւթն ու նըպատակը որոշած է։

Երբ մենք այսքան մանրամասնուած ծրագրային գրականութիւն չունինք, կ'արժէր որ Պատ. Նուռումնական Խորհուրդը իւրաքանչիւր տարիները առանձինն մշակէր։ Եթէ իր դերը պարզ հայացնողի դերը եղած է այդ տարբեր, բայց մենք զինք կը ճանչնանք, որպէս հեղինակութիւն և կ'ակնկալէինք, որ այդ դերով յառաջ տանէր իր աշխատանքը։

Շարունակենք. առնենք դաս առ դաս։

Թէև շատ ըսուելիքներ կան, սակայն թերթին տարողութիւնը չի թոյլատրեր մանրամասնութեան մէջ մտնել, միայն դիտողութեան կէտերը նշանակելով պիտի անցնինք։

1.— Ըստ մեզ ժամերու աւելորդ խճողում է կրօնի դասի զոյութենէն վերջ առանձինն բարոյախօսութեան պահ[illegible]եղծելը։ Դպրոցներէ ներս բարոյախօսութեան պահ նկատուած է առաւօտեան 15 վայրկեան աղօթքի ժամը։ Ասիկա չահագործելով ամենէն հիանալի արդիւնքը ձեռք կը ձգուի։

Թողունք, որ ամէն մէկ դաս, նոյն իսկ մաթեմաթիքը ի պահանջել հարկին պէտք է իր մէջ բարոյախօսութիւն ուննայ։

Յաջոր սխալ մը կրօնի դասին խառնել աւանդութիւններն ու հեթանոսական ծանօթութիւնները։

2.— Ե՞ր մանկավարժութիւնը կ'արտօնէ, որ 6-7 տարեկան տղամը տանք երեք լեզուներու ընթերցանութեան դաս, որոնց երկուքն ալ ԸԱՆ օտար։

Ծրագիր մշակողներուն հետ, ծրագիրը գործադրող ուսուցիչ եւ տնօրէններ, իրենք կրնա՞ն միեւնոյն տարուան մէջ երկու տարբեր լեզուներու վրայ աշխատանք թափել։

Լիբանանը մեր երկրորդ հայրենիքն է, բայց արաբերէնը մեր առաջին լեզուն չէ։ Ազնիւ հիւրասէրներ գիտեն թէ քանիերորդ դարուն ճիշդ չէ խլել ժողովուրդի մը լեզուն, որքան ալ այդ ժողովուրդը հպատակ ըլլայ։ Արաբական առաքինութիւն մ'է, վրանէն ներս ինկող թշնամիհիւրն անգամ սիրել, յարգել ու պատուել։ Մենք բաղդակից հիւրեր ու բարեկամներ ենք։ Արդ, Լիբանանեան կրթական նախարարութիւնը շատ լաւ գիտէ, թէ հակամանկավարժական է պարտադրել, որ հայեր իրենց նախապատրաստական 6-7 տարեկան սաներուն սկսին սովորեցնել հայերէն, ֆրանսերէն և արաբերէն գրել կարդալը։ Մանկավարժական տարրական պահանջ է ամէն մէկ լեզուի մէջ գոնէ երկու տարի բաց թողուլ։

Նկատելով, որ հայերէնը խիստ պարզ լուսաբեր «Այբբենարան»ի դըրութեամբ կրնայ աւանդուիլ նախապատրաստականին մէջ և եթէ տարիքները կը ներեն նոյն իսկ մանկապարտէզի վերջին տարուան մէջ, ֆըրանսերէնը, որպէս աւելի դիւրին լեզու պէտք է սկսիլ տարրական առաջինէն, իսկ արաբերէնը, որուն ծրագրի պատրաստութիւնը կրնայ պատուաբեր ըլլալ զայն պատրաստողին արաբագիտութեան, որպէս դժուար լեզու մնալու է միջին ա.ին։

3. Կարգ մը դասերու օտար լեզուով աւանդումն ալ սխալ դրութիւն մ'է և պակաս օգտակար։

Տղան իր լեզուով կարենալու է ձեռք ձգել ընդհանուր զարգացում մը։

Ճիշդ է, որ ֆրանսերէնը պակաս է մեր վարժարաններուն մէջ, սակայն եթէ հետաքրքրուած ենք մեր ընթացաւարտ սաներով, օտար վարժարան գացող մեր սաները, եթէ ոչ առաջին տարիէն, գոնէ երկրորդէն սկսած են առաջնութիւն շահիլ։

Ազգային վարժարանէն ընթացաւարտ սան ունեցանք, որ իրմէ երկու տարի առաջ Ֆրէրներու վարժարանը գացող իր ընկերներէն բարձր կարգ եղաւ։

Ազգային վարժարանէն ընթացաւարտ սան ունեցանք, որ ուղղակի Լայիզ վարժարանի Դ. դասարան մտնելով կարգին առաջնութիւնը շահեցաւ։

Այս տարուան Լայիզ վարժարանի առեւտրական ճիւղին Գ. դասարանէն յաջողած են մի միայն 4 սաներ, 4ն ալ հայ, որոնց երեքը Ազգ. վարժարանէն ընթացաւարտ եղած են 1928—1929ին, մնած են նոյն գոլէճը մասամբ Դ.ի և մասամբ նախապատրաստականի դասերուն հետեւած ու յաջորդ տարին անցած են առեւտրական բաժինը, որ Դ. դասարանին հաւասար է։

Օրուան պահանջները գրասենեակներու մէջ չուսումնասիրուիր, այլ ուղղակի հայաշակերտներու՝ ընթացաւարտութենէ ետք՝ ունեցած վիճակներու ծանօթանալով։

Հայ ուսանողը, երբ հայ լեզուով ուսումը առնէ իր զարգացած վիճակին կը հասնի։ Իսկ ֆրանսերէնի եւ արաբերէնի ծանօթութեան պահանջին գոհացում տալու համար կարելի է նախակրթարանի Է. դասարան մը ստեղծել վերցնելով նախապատրաստականը և այդ տարուան մէջ դասերը առաւելապէս ֆրանսերէն եւ արաբերէն ընել։ Այն ատեն է, որ պէտքին գոհացում կը տրուի.

4.— Ընդհ. Ազգաց պատմութեան դասերն ալ հարկ չէ սկսիլ տարրական դասընթացքէն։ Պարզ ծանօթութիւններ, որպէս կապ հայ և օտար ցեղերու միջև, կարելի է տալ Ազգային Պատմութեան, Դիտութեան և Աշխարհագրութեան մէջ։ Իսկ իբր դաս շատ շատ Դ.դասարանէն կարելի է սկսիլ։

Բ.Ց. ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ

ՀԱՅԿ. ԿԵԱՆՔ

ԱՆԳԼ. ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ

«Հայաստանի Բարեկամնէր»ական. ընկերութիւնը, 1930 Ապրիլ 1-1931 Մարտ 31 ի ընթացքին 7617 սթերլին հասոյթ ունեցած է։ Երեք անգլիացիներ զումարներ կտակած են.— Տր. Բրչարտս՝ 1088 անգլ. ոսկի, Օր. Ֆուլթըն 478, Տիկին Պարրէթ՝ 150 և Օր. Ուիլսըն՝ 40։

Ներկայիս 3131 սթերլինի հիմնագրամ մը կայ, որուն տոկոսը կը յատկացուի Սուրիոյ Հայ Գաղթականներուն։ Սուքքուռ հայ գիւղը այս ընկերութիւնը չինած է 3200 սթերլին ծախքով։ Պէյրութի մէջ 20 տնակ չինած է (իւրաքանչիւրը 25 սթերլինի) և 14 ալ պիտի չինէ։

ՆԵՐԳԱՂԹԻ ՀԱՄԱՐ

Հայաստանի վարչապետը Ս.Տ. Գաբրիէլեան Փարիզ ժամանելէն քանի մը օր վերջ, ՀՕկի, Բարեգործականի, Հայր. Միութիւններու եւ պանազան պատասխանատու անձնաւորութիւններու հետ տեսակցութիւն ունենալէ յետոյ, հետեւեալ հեռագիրը ուղարկած է Երեւան։

— «Անմիջապէս միջոցներ ձեռք առէք 6 հազար ներգաղթողներ ընդունելու և տեղաւորելու համար Ղոռերում, Արթիկ Տուֆում, Անի Պեմզայում և Զորագէսում։ Միեւնոյն ատեն իսկոյն երկու հոգի ուղղարկեցէք Աթէնք ներգաղթի աշխատանքները փութացնելու և ղեկավարելու»։

Շաբաթ, մեկնած օրն իսկ ստացած հետեւեալ պատասխանը։

—«Անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք առնուած են ներգաղթողները ընդունելու։ Տեղւոյն վրայ գործը կազմակերպելու համար Աթէնք մարդ կ'ուղարկուի»։

— Հայաստանի Գործավարներու Խորհուրդին կից կազմուած է ներգաղթի յանձնախումբ մը, որուն կանդամակցին Գործավարներու փոխ նախագահ Պ. Երզնկեան, Ելմտական գործավար՝ Երամեան, Հողային գործավար՝ Գուլայեան, Աշխատանքի գործավար՝ Խաչիկ Օղլումեան, Զէկայի նախագահ՝ Աբուլեան, Արտաքին առեւտուրի լիազօր՝ Շահվէրտեան, Մատակարարութեան գործավար՝ Ղազարեան և ՀՕկի նախագահ՝ Խանոյեան։

Այս յանձնաժողովն է որ պիտի ճշդէ ընդունուելիք գաղթականաց թիւը, ներգաղթի ժամանակը և որոշէ անոնց տեղաւորումին հետ կապուած հարցերը։

ԶԻՄԷՆԹԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

Խորհրդային Միութեան այս տարուայ 518 հսկաներէն մին է Հայաստանի մէջ կառուցուող Դաւալուի Զիմենթի գործարանը։ Արդէն աւարտած են գործարանի գլխաւոր մասերը։ Այս գործարանը վիթխարի տեսք ունի և կառուցած է թեքնիքի վերջին կատարելագործութեամբ։ Գործարանին շինութեան անհրաժեշտ շինանիւթերը բոլորն ալ պատրաստ են և այս տարի պիտի աւարտի ամբողջ կառուցումը։

ՄԵԼԳՈՆԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ՖՈՆՏ

Մելգոնեան նուիրատուութեամբ Հայաստանի Համալսարանին յատկացուած տարեկան 3000 Ա. ոսկիի գումարը՝ հայերենագիտութեան մշակման ծառայելու նպատակով, Հայաստանի «Գիտութիւններիինստիտուտ»ի կողմէն յաջողապէս կ'օգտագործուի։ Մինչև հիմա հրատարակուած հատորներն են.

1. Կշիռները և չափերը հնագոյն հայ աղբիւրներում, Բրօֆ. Յակոբ Մանանդեանի։

2. Հայոց լեզուի տեսութիւն Բրօֆ. Մ. Աբեղեան։

3. Հայերէն արմատական բառարան, Բրօֆ. Հ. Աճառեանի, 1350 էջ, չորրորդ հատոր՝ Հ.էն Ց. Հինգերորդը մամուլի տակ է։ Ամբողջական գործը վեց հատոր պիտի ըլլայ։

4 Հին Երեւանը, պատկերազարդ, Պ. Երուանդ Շահազիզի։

Շուտով լոյս պիտի տեսնեն 5րդ և 6րդ հրատարակութիւնները, Դամբանների պեղումներ Խորհրդային Հայաստանում, բազմաթիւ պատկերներով, Երուանդ Լալայեանի եւ Խորհրդային Հայաստանի ազգաբնակչութիւնը վերջին հարիւրամեակում (1830-1930) Պրն. Ջաւէն Կարագեօզեանի։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱՅԼԵՐԸ ԿԸ ԲԶԿՏԵՆ ԿԱՐԱՒԱՆ ՄԸ

Ուրբ հոգիէ բաղկացած կարաւան մը ճէպէլ Ապիատէն անցած ատեն, գայլերու խումբի մը յարձակման կ'ենթարկուի։ Կարաւանը միայն երեք զէնք ունէր, որոնցմով կը դիմէ պաշտպանութեան։ Կ'սպանեն չատ մը գայլեր. բայց գայլերուն թիւը չատ ըլլալուն՝ կը բզկտեն բոլորն ալ։

Երբ ոստիկան զինուորներու ջոկատ մը կը հասնի դէպքին վայրը, կը տեսնեն չատ մը գայլերու և մարդոց դիակներ։

ՈՍՏԻԿԱՆ ՄԸ ՈՃՐԱԳՈՐԾ

Անցեալ օր Պա՛ալ-Պէքի մէջ ոստիկան մը անձնական թշնամութեան պատճառով դաշունի հարուածով մը սպաննած է ճօրճի Էլէվվահ անուն մէկը։ Անոր վրայ տեղացի ժողովուրդը գրգռուած ուզած է յարձակման ենդարկել ոճրագործը. բայց ներքին Գործոց Նախարարը, որ հոն կը գտնուէր, անմիջապէս ձերբակալել տուած է ոճրագործը և հանդարտած գրգռութիւնները։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼՔ ՆՈՐ ՁԵՒԻ ՕՔՕՆԵՐՈՒ ԴԷՄ

Օդանաւային ընկերութիւնը բերել տուած է նոր ձեւի օքօներ, որոնց պատուհանի կրկնակ ապակիները կ'արգիլեն դուրսէն ներսը տեսնել. մինչդեռ ներսէն դուրսը կարելի է տեսնել։

Ոստիկանութիւնը նկատի ունենալով որ այդ ձեւի օքօները կրնան փախստականներու և անբարոյականներու ծառայել՝ արգիլած է անոնց երթեւեկը։

ՇՕՖԷՕՐՆԵՐԸ ԳՈՐԾԱԴԻՄԻԼ ՊԻՏԻ ԸՆԵՆ

Շօֆէօրներու Միութեան կողմէ կառավարութեան ներկայացուած կարգ մը պահանջները ցարդ անկատ թողուած ըլլալուն, առջի օր շօֆէօրները ընդհ. հաւաքոյթ մը ունեցան. կրկին հաւաքոյթներ պիտի ունենան որոշելու համար թէ պէ՞տք է գործադուլ ընել։

Ժողովներուն ներկայ կը գտնուի Հանրի Ֆարան։

ԺԱՆՏԱԼԻՏ ՆԱԻԻ ՄԷՋ

Մէսաժբրի Մարիթիմ Ընկերութեան «Լամարթին» նաւուն մէջ 9 տարեկան փոքրիկ մը ժանտախտի բռնուած է. անմիջապէս առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուեցան։

ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ԹԵՐԹԵՐ

Բ. Գոմիսարութեան մէկ հրամանագրովը հովանաւորեալ երկիրները մուտքը արգիլուած է Մոսկուա հրատարակուող Ֆրանսերէն «Ժուրնալ Սովիէթ» և Պերլին հրատակաւոր Թուրքերէն «Իթթիհատ Իսլամ» համայնավարական երկու թերթերուն»։

FOOT — BALL

Վաղը (Կիրակի) «ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ»ի և «Clube sport»ի միջեւ պիտի ըլլայ բարեկամական խաղ մը իրենց դաշտին վրայ։

Այս առթիւ մարզասէր հասարակութեան ուղղելով մեր խօսքը՝ թող գան մաքուր օդ շնչել Ռասպէյրութի ծովեզերքը։

«Club Sport» տեղական խումբերու ամենազօրաւորներէն է.

ԾԱՆՕԹ.— Հայ հասարակութեան համար մուտքը ազատ է։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Օրտուի շրջանէն, Փամպուգլուգ գիւղէն, ՆՇԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆԸ։ Հօրը անունը Կարապետ, մօրը՝ Եւա։

Կը փնտռէ քոյրը Նազլուն. պզտիկ քոյրը Երանիկ։ Երկու քոյրերը թրքացած ընդհ. պատերազմի ատեն, որոնց քովը կը գտնուէր ինքը։

Զինադադարին, քոյրը Նազլուն, Օրտուի Ամերիկեան որբանոցը կը գտնուէր ուրբը տարեկան Նշանի եւ Երանիկի հետ։

Նազլուն Երանիկին հետ դուրս ելաւ որբանոցէն. իսկ Նշանը հոն մնաց։

Կը խնդրուի գիտցողներէն լուր տալ «Լիբանան»ի հասցէով քոյրը՝ Նազլուն Փանոսեանին կամ քեռայրը Պետրոսեանին։

Տեղեկացնողին մէկ տարեկան «Լիբանան» կը նուիրուի։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիոյ աշխատաւորները եւ պիւտճէն

ԼՈՆՏՈՆ.— Պիւտճէի շուրջ կատարուած վիճաբանութիւնները յետաձգուեցան 14 Սեպտեմբերին։ Մ. Թոմաս փակելով վիճաբանութիւնները, Աշխատաւորականներու կողմէ բազմիցս ընդհատուեցաւ, երբ յայտարարեց թէ մէկ բէնճի տարբերութիւն մը իսկ չիկար կառավարական եկեւմտական ծրագրէն՝ որ ներկայիս ֆնութեան տակ է եւ 56 միլիոն ոսկիի այն զեղչին մէջ, որ նախկին աշխատաւորական դանլիֆը միաձայնութեամբ ընդունած էր, դեռ չէ հրաժարած։

Գերմանական ազգային պանքան

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ ազգային պանքային շաբաթական տեղեկագիրը, որ երէկ հրատարակուեցաւ, ցոյց կուտայ թէ պահեստի ոսկին եւ օտար արժեքուղթերը 48 միլիոն մարք աւելցած են՝ անոնց ընդհանուր գումարը հասցնելով 141 միլիոն մարքի։

Շրջաբերութեան հանուած գերման պանքնոտներուն համար իբր երաշխաւորութիւն դրուած են ոսկիին եւ օտար արժէքուղթերուն ֆանտակը, ներկայիս կը հասնի այդ պանքնոտներուն 43.3 առ հարիւր համեմատութեան։

Ֆրանսայի սպառազինութեանց ֆանակը

ԺԸՆԷՎ, 14.— Ֆրանսա Ազգաժողովին տեղեկութիւններ հաղորդեց իր սպառազինութեանց մասին։ Մայր երկրին մէջ կեդրոնացած զօրքերուն թիւը որ 1921ին 513,643 էր 1931ին իջած է 231342ի։ Անդրծովեան գաղութներու պէտքերուն յատկացուելիք շարժուն ուժերուն թիւն է 71,825։ Անդրծովեան գաղութներու պաշտպանութեան յատկացուած մնայուն զօրաց թիւը 1921ին էր 313,588, այժմ ասոնց ֆանակն է 231,402։ Ծովային ուժերուն թիւն է 57,129, իսկ օդանաւորդականը 40,508։ Նաւերու տակառաչափն է 628,603, օդանաւերու ամէն տեսակներու թիւը կը յանգի 2,688ի։ Զինուորական ծախուց ֆանակն է ներկայիս 8,655,779,000 Ֆրանք, որմէ 2,505,000,000 գաղութներու համար։ Նաւային ծախքերը կը հասնին 3,013,938,000 Ֆրանքի իսկ օդանաւերունը 2,139,881,000 Ֆրանքի։

Ռուսо - Պարսկական առեւտր. դաշնագիրը

ՄՈՍԿՈՒԱ 14.— Երկար ատենէ ի վեր բանակցութեան նիւթ եղող ռուս - պարսկական առեւտրական դաշնագիրը ստորագրուեցաւ։ Ռուսիա այդ դաշնագրով կարգ մը արտածութեանց համար դիւրութիւններ կուտայ Պարսկաստանի, մանաւանդ սովիէթ հանրապետութեանց ասիական երկիրներու համար։

Թերթերը կ'ըսեն թէ այդ դաշնագիրը երկու երկիրներու միջեւ գոյութիւն ունեցող բազմաթիւ տարակարծութեանց վերջ կը դնէ։

Կանտի Լոնտոնի մէջ

ԼՈՆՏՈՆ, 12.— Կանտի կէսօրէն ետ ճամը 4ին Լոնտոն հասաւ։ Ի պատիւ իրեն մեծ ժողով մը տեղի ունեցաւ Միթինկ Հաուզի մէջ, ուր աւելի քան 400 անձինք հաւաքուածէին ամէն դասու անձնաւորութիւններէ։

Երբ Կանտին միթինկին վայրը հասաւ ծափահարութիւններով ընդունուեցաւ։ Սրահին մէջ իր գլուխը սարդենիի պսակ մը դրուեցաւ։ Մահաթմա շատ յուզուած և զգածուած էր և հետեւեալ կերպով արտայայտուեցաւ։ «Ես ձեզ կը խօսիմ միլիոնաւոր հնդիկներու ներկայացուցչի հանգամանքով, ասոնց, որոնք անօթութենէ կը մեռնին և ինծի ձեզ կը յղեն։ Ես եկած եմ խաղաղութեան պատգամ մը բերելով։ Տասնըմէկ տարուան պայքարէ մը ետք մենք հասած ենք վերջին հանգրուանը։ Եթէ միլիոնաւոր հնդիկները, զորս ես կը ներկայացնեմ, ստանան իրենց պահանջած ազատութիւնը, զայն ձեռք բերած պիտի ըլլան իրաւունքով և խաղաղիկ ու օրինաւոր միջոցներով՝ հեռու ոեւէ բռնութենէ»։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՍԱՐԷՆ ԶՈՐԷՆ

ֆաղուած ցորեն

ՀԱՑ ՄԸ ԿԻՆԸ ԿԸ ԽԵՂԴԷ

Լիոնի Տիւկէքլէն փողոցը ամիսէ մը ի վեր եկած հաստատուած էր հայ ընտանիք մը, Գէորգ Մելքոնեան, 26 տարեկան և իր կինը Նոյեմի (Ծնեալ Քէշիշեան) 19 տարեկան։

Երիտասարդը, խենթի պէս կը սիրէր իր ծաղկահասակ կինը, որ աչքառու կերպով գեղեցիկ էր։ Գէորգ, իբրեւ կասկածոտ՝ արգիլած էր իր կնոջ, ազգականներուն հետ տեսնուիլ։

Այս պայմաններու տակ, վէճը անպակաս էր երկուքին միջև։ Նոյեմին քոյրերը, ատենէ մը ի վեր դրացիներու միջոցաւ տեղեկութիւններ կ'առնէին իրենց քրոջ մասին։

Ամսոյս 7-ին, առաւօտուն ասոնք կ'այցելեն Ֆրանսացի տանտիրուհիին ու կ'իմանան որ այդ առտու բուռն վէճ մը ունեցեր են երկու ամուսինները՝ մինչև ժամը 11.30։ Անկէ յետոյ աղմուկը դադրած է, սակայն ո՛չ Գէորգ, ո՛չ իր կինը չեն երեւցած։

Աղջիկներուն խնդրանքին վրայ, տանտիրուհին կը բանայ դուռը ու սեմը չանցած՝ քարացած կը մնայ։ Նոյեմի տարածուած էր գետնին վրայ։ Իսկ Գէորգ անկողնին վրայ երկընցած՝ խենթի մը մեծաբաց աչքերով կնոջ կը նայէր։

Տանտիրուհին կը մօտենայ Գէորգին, կը ցնցէ թէքը, ու ահարեկ ձայնով մը կ'ըսէ.

— Ի՞նչ ըրիր դուն, թշուառա՛կան մարդ։

Երիտասարդը այնպիսի ահաւոր մռլտուքով մը կը պատասխանէ, որ Ֆրանսուհին վախէն դուրս խոյանալով խոհանոցը կը պահուըտի։

Քանի մը վայրկեան վերջ, եւ ահա Գէորգ ատրճանակի երկու գնդակներ կը պարպէ իր ճակտին։

Թէ սենեակին մէջ նախապէս ի՞նչ անցած դարձած է, յայտնի չէ։

«ՆՈԹԻԼՈՒՍ» ԵՏ ԴԱՐՁԱՒ

«Նոթիլուս» ընդծովեան որ սառոյցներու տակէն Բեւեռ երթալու փորձեր կ'ընէր, ի զուր ճիգերէ յետոյ ետ դարձած է, դարձեալ խանգարուած վիճակի մը մէջ։

Այս մասին հետեւեալ հեռագրալուրը կը տրուի Լոնկ Եըր Սիթիէն (Ափիցպէրկ)։— «Նոթիլուս» 72 հանգոյց արագութեամբ կ'ընթանար այստեղ հասած միջոցին։ Ծանր վնասներ կրած ըլլալու ոչ մէկ նշան ցոյց կուտար։ Հաստատուեցաւ որ նաւուն ներկը սկրդուած էր սառոյցներու շփումէն. կայմը կոտրած է այն օրը երբ անթելի հաղորդակցութիւնը ընդհատուեցաւ և այն ենթադրութիւնը առաջ եկաւ ասկէ թէ ընդծովեան սառոյցներուն տակ սուզած է արդէն։

Ընդծովեային հրամանատարն ու իր գործակիցները գոհ են այն փորձերէն զոր գործիքներով կատարեցին։ Բոլոր գործիքներն ալ հիանալիօրէն բանած են։ Ընդծովեան պարենաւորուելէ վ'րջ իր ճամբան պիտի շարունակէ դէպի հարաւ։

ՁՈՒԿԸ Կ'ՍՊԱՆՆԷ... ՁԿՆՈՐՍԸ

Դեռահաս ձկնորս մը ձուկ կ'որսար Նեղոսի եզերքը։ Այդ շրջանի գիւղերէն մէկուն մէջ։ Փոքրիկը ձուկ մը որսալով, իր ակռաներուն միջև կը դնէ, իր պարկը բանալու համար։

Բայց ձուկը որ դեռ ողջ էր, կը սահի դէպի... կոկորդը։ Տղան ի զուր կը ջանայ դայն դուրս քաշել պոչէն. ձուկը կը յաջողի ներս սահիլ։ Տղան կը սկսի ահաւոր ճիչեր արձակել. գիւղացիները վրայ կը հասնին եւ հիւանդանոց կը փոխադրեն զինքը, ուր կը մեռնի քիչ ետք։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆԸ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ Կ'ԸՆԷ

Ճօրճ թագաւորը վարչապետին յայտնեց թէ մտադիր է 50,000 ըսթերլին զեղչել իր անձնական գանձէն, ազգային խնայողութեան մասնակցելու համար։ Թագաւորը աւելցուցած է թէ թագուհին և արքայական ընտանիքին միւս անդամներն ալ կը զեղչեն իրենց թոշակները։

Կալլէսի իշխանն ալ 10,000 ըսթերլինով մասնակցած է ազգային խնայողութեան։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԳՈՐԾԱԶՈՒՐԿՆԵՐԸ

Անգլիոյ գործազուրկներուն պաշտօնական թիւը Օգոստոս 17ին 2 միլիոն 719,375 էր, այսինքն նախորդ շաբաթէն 5,017 աւելի, իսկ անցեալ տարուան միեւնոյն թուականին բազդատմամբ՝ 701,519 աւելի։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԱՆՁԻՆ ԲԱՑԸ

Ելմտական տարիին առաջին երկու ամիսներուն մէջ Ամերիկայի պետական հասոյթները 386 միլիոն 365,000 տոլարի պակաս եղած են, այսինքն գրեթէ 10 միլիոն ֆրանք։

— Սակայն ատիկա խենդութիւն է... յիմարութիւն է... ոռնաց պառոնը։

Ու իր կամքէն անկախաբար, ինքն ալ իր կարգին դրգռուելով, գայրութէն կատղած, յարձակեցաւ կնոջը վրայ, ու բռնելով անոր կոկորդէն, շրթունքները փրփրալից ըսաւ։

— Եթէ բառ մը ևս ըսես... կը խեղդեմ քեզի.. հաւու մը պէս ...

Եւ ահա յառաջ եկաւ մէկը այն զարմանալի երեւոյթներէն, որ Շէյքսպիր կը ներկայացնէ «Ընտրեալ Մեգերան»ին մէջ։

Տիկին Բաբիյյոն առանց ինքզինքը ազատել ջանալու, գլուխը ուսին վրայ ձգեց իր դահիճին ու նուազած ձայնով մը ըսաւ.

— Դայլս... ոիրելիս... գթա խեղճ կնոջդ վրայ որ կը պաշտէ քեզի. և որ երջանիկ պիտի ըլլար քու ձեռքերովդ մեռնելուն։

Բաբիյյոն շուարած, թուլցուց ձեռքերը, որոնք սակայն ոեւէ վտանգ չէին սպառնար իր կնոջը, որ յանկարծ իր թեւերուն մէջը ինկաւ կակազելով.

— Ներէ ինծի, անխոհեմ գտնուեցայ։

Ու սիրատոչոր ակնարկով մը պարուրելով հնագէտը, որ կը թուէր երազել, աւելցուց.

— Աստուա՛ծ իմ... որքա՛ն գեղեցիկ եռ, երբ բարկացած ըլլաս։

— Իւտոքսի՛։

— Դու ես որ իրաւունք ունիս... վաղը փոխանակ Ճարոն երթալու համար նաւ նստելու, պիտի երթանք Բուրթէօյլի մեր ապարանքին մէջ փակուելու, ինչպէս որ դուն առաջարկած էիր։ Հոն, այն թանձր պատերուն մէջ, կրնանք արհամարհել Ուրուական, ու ֆերոսկոպի մը մեզրալուսինը։

— Սուտ ես... բոլորն ալ սուտ ես։

— Առնուազն թոյլ տուր որ ասբիրինի դեղահատ մը առնեմ։

— Ամբողջ սրուակ մը առ, գոռաց պառոնուհին զայրացած... ու քանի որ չես փափաքիր մեկնիլ... շատ լաւ... ես միայնակ կը մեկնիմ։

— Շատ լաւ, եզրակացուց Հիբբոլիթ, առանց փորձելու ետ կեցնել իր ցասկոտ կինը, որ շարունակելով հանդերձ նախատինքներ տեղալ իր ամուսնոյն գլխուն, արագօրէն դուրս ելաւ աշխատանոցէն.

Առանձին մնալով, հնագէտը ձեռքերուն մէջ առաւ ճակատը։

Ցետոյ իւրովի մրմռաց.

— Ո՜հ այո՛, լաւ է որ երթայ... որպէսզի քիչ մը հանգստութիւն գտնեմ... ու այլևս երբէ՛ք, երբէ՛ք չի տեսնեմ զինքը...

Ցետոյ իր սենեականը կանչելով դեղահատ մը և գաւաթ մը ջուր հրամայեց։

Ամոքիչը իր արդիւնքը տուաւ... յառորդ համ յետոյ պառոնը բոլորովին հանգարտած էր։

Ուստի շրջելով իր գրասենեակին մէջը, սկսաւ ոապէս մենախօսել.

— Արդէն, Լուվրի Ուրուականին երեւումէն իսկ առաջ Իւտոքսիին հետ կենակցիլը դժուար էր... իր նկարագիրը չափազանց զէշ էր, թէև համբերութեամբ մասամբ մը տանելի էր։

Բայց այդ անիծեալ Պէլֆիկորը, իր չահատակութիւնները սկսելէն ի վեր, բոլորովին անհանդուրժելի դարձաւ նէ։

Իւտոքսի քայլ մը իսկ չի հեռանար քովէս... ու չի դադրիր արտառոց պատմութիւններ պատմելէ, ու գիշերը... ո՜հ այս գիշերները... Ամէն վայրկեան

ՍԵՒ ՕՐԵՐ

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ՆԱԽՃԻՐՆԵՐԸ

ԷՋԵՐ ՕՐԱԳՐԷՍ

Գրեց՝ ՀԱՅԿ ՂԱԶԵՐԵԱՆ

Ու խոստացաւ իրիկուան մօտ կառավարիչը բերելով ցուցունելու. ինչպէս խոստումը կատարեց և կառավարիչն ալ շատ գոհ մընաց ու ըսաւ «դուք պէտք է մինչեւ վերջ Ձեզ հոս օգտակար ըլլալու թէ կառավարութեան և թէ գաղթականներու»։

Ամէն առաւօտ 10–15 ուղտ կուգար գաղթականներէն մաս առ մաս փոխադրելու դէպի Հաւրանի ներսերը. բայց բոլորն ալ չէին ուզեր զատուիլ անկէ և կը խնդրէին որ քանի մը օր ևս հետաձգեմ իրենց խումբը. նա մանաւանդ Այնթապցիներէն Ղրաչեան, Նազարեան, Սահակեան և քանի մը ուրիշ ընտանիքներ տեղաւորուեցան մեր վրաններու մօտ և կուզէին մինչև մեր մեկնումը մընալ հոդ. արդէն ես ալ խոստացած էի այդ քանի որ մօտէն տեսայ ու ճանչցայ իրենց ընտանիքներուն ազնիւութիւնը։

Օր մը լուր բերին թէ Ատանացի Կարապետ Կէօվտէրէլեան եկած է Տէրա, ոստիկանի մը ընկերակցութեամբ. իսկոյն կայարան գացի տեսնելու զինքը, որովհետև Կեսարիա եղած ատեննիս, շատ բան լսած էի իր վրայով, և ուստի անհամբեր էի ժամ մը առաջ ճանչնալու ու տեսակցելու իրեն հետ։

Սրճարանի առջեւ նստած էր քովը սիվիլ ոստիկան մը օրուն հետ կը խօսակցէր. մօտեցայ իրենց ու բարեւ մը տալով նստեցայ։

Հարցուց ինձ թէ ով եմ. երբ ներկայացուցի զիս ըսաւ «էֆէնտի ինձ հետ միասին եկող գաղտնի ոստիկան մը քիչ վերջ զիս Տէրայի ոստիկանութեան յանձնելով Դամասկոս պիտի երթայ, այն ատեն ես ալ ձեր վրաններուն մօտ գալով Ատանացիներու հետ կը բնակիմ հաճեցէք իմ եկած ըլլալս իրենց լուր տալու»։ Ուստի հասկցայ որ մարդուն քով չուզեր ինձ հետ տեսակցիլ մի գուցէ վատնգաւոր ըլլայ իրեն համար. ուստի շուտով մեկնեցայ իրենց քովէն.

Երբ վրանաքաղաք հասայ, ուղղուեցայ Հայկազուն Պզտիկեանի վրանը որ նոր եկած էր, պատմեցի Կէօվտէրէլեանին հետ տեսակցութիւնս ու ըսի թէ քիչ վերջ ինք ևս կուգայ հոս։

Պզտիկեան խնդալով ըսաւ, «Պ. Ղազերեան դուք Կէօվտէրէլեանի մասին շատ մը բաներ լսած կրնաք ըլլալ, բայց բարեկամաբար կզգուշացնեմ ձեզ, շատ մօտէն չտեսնուելու իրեն հետ, աւելի լաւ է կէրիտէն մեհրապա ըսել իրեն»։

Պզտիկեանի այս լակոնական բացատրութիւնը բաւական եղաւ ինձ հասկնալու ինչ որ պէտք էր։

Օրեր վերջ երբ մօտէն ճանչցայ Կէօվտէրէլեանը, գտայ զինքը ազգասէր ու խելացի, բայց մի քիչ ինքնահաւան և պարծենկոտ։

Այն օրերուն մեր հեռագիրներուն պատասխանը գալ սկսաւ Կեսարիայէն թէ, քանի մը օրէն ճամբայ պիտի ելլանք ըսելով. ու ամիս մը վերջ Հալէպ հասան ու դրամի զօրութեամբ քաղաք մտնելու կարողացած են շատերը։

(27)

ԲՈԼՈՐ ՃԻՆՈՒԹԵԱՆՑ ՏԷՐԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՈՒԹԵԱՆ

Անդր-Նահր Պ. ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻԼԷԶԻԿՃԵԱՆԻ տնօրէնութեան տակ գտնուած Թրքատներու ընդարձակ հողին վրայ (Նոր-Միսի սահմանակից) սամենավերջին նորութեան համաձայն հաստատուած է Ատաղձագործական լիակատար եւ հսկայ գործարան մը, *ուր կը պատրաստուին* ամէն տեսակ ատաղձագործութեան վերաբերեալ պիտոյքներ։ Դռներ պատուհաններ *և այլն և այլն։ Աչխատանքները կը տարուին նորագոյն մեթոտի վրայ, զանազան մեքենաներով։ Խնամ գեղեցիկ ներկայանալի եւ տոկուն գործեր կը հայթայթուին ամենադիւրամատչելի գիներով։*

Հեռատոր տեղերու համար փոխադրութեան ծախքը գործատանս վրայէ

Սոյն հայկական միակ գործարանը քաջալերելու և անկէ օգտուելու համար գէթ մէկ անգամ դիմեցէք մանրամասնութիւններու համար բուն գործարանատիրոջ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻԼԷԶԻԿՃԵԱՆԻ Անդր-Նահր։

ԻԼԱՆ

Նահրտա ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻԼԷԶԻԿՃԵԱՆԸՆ նէզարէթի այթընտա պուլուանն ԹՐԱՏԼՍԸՐԸՆ արազիսի իզէրինտէ վէ ՍԻՍԼԻԼԷՐԻՆ արազիսինէ հուտուտ

ՄԱՐԱՆԿՕԶԼՈՒՂԱ այիս սօն-սիսթէմ վէ մունթազամ պիր Ճապրիգա աչըլմըcտր։

Կէրէք հազըր վէ կէրէքսէ սրբարըշ մուճիպ հէր նէվ ախշամ էշեալար (ԳԱԲՈՒ, ԲԷՆՃԷՐԻ, ՄՕՊԻԼԻ և վէ ՍԱՒՐԻ) դայէթ թէմիզ վէ կան տէրէճէ ուճուզ եաբըլմազտատը։

Ուզագ մահալլարինէ նազլիէյի Ճապրիգամըզ տէրէօհէ էթմիշ տիր։

Պու եէկեանէ էրմէնիի Ճապրիգասընդն թէրագգըսը վէ միւշթէրիլէրին մէնֆաաթը իչուն թէֆէրրուաթ զըմմընտա մայիմաթ այմագ իւզրէ պիր տէֆա Նահրտա Ճապրիգա սահիպի Կ՚ԱՐԱՊԵՏ ՊԻԼԷԶԻԿՃԵԱՆԱ վէ եախստ տօղրուտան Ճապրիգայա միւրաճաաթ էթմէլէրի բիճա օլունուր։

ՏՊԱՐԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆ

ՍԵՓԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՎ

ՀԱՅԵՐԷՆ — ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ — ԱՐԱԲԵՐԷՆ ՆՈՐ ԵՒ ՃՈԽ ՏԱՌԵՐՈՎ

Տպագրական Ամէն Տեսակ Գործ

Հրատարակութիւններ, Առևտրական Թուղթեր – Տետրակներ, Դեղարանի վերաբերեալ Տոմարներ – Ցուցապիրներ (Étiquettes) Ցայտարարութիւններ, Ծոմսեր, Հրաւիրագրեր և այլն, և այլն։

ԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Դասագիրքեր, Տետրակներ, Քարթեր, վիճակագրեր եւայլն։

Տուփեր

Կը պատրաստուին ամէն տեսակ տուփեր

ՊՈՇԵԼԻՆ, ԳԼԽԱՐԿԻ, ՇԱՈՒԻՆ, ՀԱՐՍՆԵԿԱՆ եւն

Կ՚ստանձնէ ապալրանք ամէն տեղերէ

Մարուրիւն. Ճատակ, Ճշտապահութիւն, եւ մատչելի գին

Դիմել՝ «ԼԻԲԱՆԱՆ»ի հասցէին

Գործածեցէք

Եազուպեան Եղբարց Առողջապահական, խնամքով պատրաստուած և դիւրագնի սիկառէթները, որոնք օժտուած են անմրցելի առաւելութիւններով։ Դամասկոսի միակ Հայկական Սիկարէթի Գործարանը կատարելապէս գոհացուցմ կուտայ ծխասէրներու պահանջին։

Դիմեցէ՛ք, ԵՂԳԻՈՊԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԱՐԹ-ԷԼ-ՋԷՃՆ թիւ 2 Դամասկո

ՖՕԹՕ-ՖՐԱՆՍԷ

ԺԱԳ ՏԱԳԷՍԵԱՆ

Դամասկոս, Սալիհիէ Թիւ 145

Գեղարուեստական վերջին նորութիւններով

Ամէն տեսակի լուսանկարներ

ՃԱՇԱԿ, ՃՇՏԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ և ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆ

Փորձ մը միայն Ձեզ պիտի համոզէ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին, կանանց, մանկանց, աչքի և վենեբական հիւանդութեանց, Վերջին մէթոտներով, կը դարմանէ հին եւ նոր ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԻՒՆԸ, ՍԻՖԻԼԻՍԸ։ Իր դարմանատուն կը գտնուի.

Մէն Լուսի փողոցը (Էշրէֆիէ)

ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԸ ԾԱԽՍՈՒԻ

Պէյրութ.— Վահան Ուզունեան Գրատունը
» (Թէմբ).— Կ. Տօնիկեան »
Հալէպ.— Կ. Տէմիրճեան »
Դամաս (Մէրճի).— Բ. Շահինեան (սեղանաւոր)
» (Պապ-Թուման).—Ե. Հինայիկեան (ծխավաճառ)
Ալէքսանդրէթ.— Ս. Ապաճեան Գրատունը։

ԵՐԹԵԻԵԿ

ՆԱՒԱՅԻՆ

ՆԱՒԵՐ	ԿՐ ՀԱՄՈՒՆ		ԿՐ ՄԵԿՆԻՆ	
Անկքօր.—	1	*Սեպտեմբեր*	2	*Սեպտ.*
Մարիէթ Փաշա.—	8	»	10	»
Լամարթին.—	15	»	16	»
Փաթրիա.—	20	»	21	»
Շանբօլիոն.—	22	»	24	»
Անկքօր.—	29	»	30	»
Փրօվիտանս.—	2	*Հոկտեմբեր*	3	*Հոկտ.*
Մարիէթ Փաշա.—	6	»	8	»
Փաթրիա.—	9	»	10	»

ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ

	Կը հասնի	Կը մեկնի
Պէյրութ.—	7.07–13.15–22.09	7.08–13.16–22.11
Զահլէ.—	10.30–16.10– 2.58	10.33–16.13– 3.08
Բայագ.	10.50–16.30– 3.28	11.15–16.42– 3.33
Դամասկոս.—	14.30–19.37– 7.	14.45–19.52– 7.13
Պալպէք.—	11.49–15.26–	11.52–15.29
Հոմս.—	12.25–14.02	12.50–14.15
Համա.—	15.20–15.29	15.28–15.37
Թրիփոլի.—	17.25	8.50
Հալէպ.—	18.40 (19.01)	7.40

ուռնալով կ՚արթննայ, «Այն է... կը տեսնեմ կոր զայն ... Այն տեղ է ան...» Ու կ՚սկսի անլուր ուժգնութեամբ մը շարժել ձեռքերն ու ոտքերը...կիսեր տեղալով փորիս ու հարուածելով երեսներս իր բռունցքներովը...

— Ո՜հ ինչո՞ւ համար Պէլիֆէկօր հեռը չի տարաւ զայն... որովհետև վստահ եմ որ առանց ինծի չըպիտի երթար... ի՞նչ ընել... Տէ՛ր իմ...ի՞նչ ընել։

Մինչև ընթրիքին պահը, Բաբիյյոն ի զուր տեղը ջանացած էր լուծում մը գտնել, ու երբ սեղանին վրայ պառոնուհիին դէմը գտաւ ինքզինքը, նշմարեց որ ոչ թէ միայն չէր հանդարտած այլ և աւելի ևս զարհուրելի դարձած էր նէ։

«Հիմայ ալ աւելի չնորհալի պիտի դառնայ» մըտածեց ան, իր անձեռոցը բանալով։

Հիբբօլիթ չէր սխալած։

Իւտօքսի սկսաւ դիտողութիւններ ընել նախ ապուրին ու ապա խորտիկին վրայ, որոնք ինք չափազանց համեղ գտած ըլլալով ախորժակով կը ճաշակէր։

— Աղուորս, դիտել տուաւ ան, կը վստահեցնեմ քեզ թէ մանաւանդ այս խորտիկը չափազանց համեղ է։

— Կ՚ուզե՞ս որ ատով գլուխդ տրորեմ... սպառնաց սարսափելին Իւտօքսի։

Հիբբօլիթ չի պնդեցաւ այլ գոհացաւ իր ճաշը շարունակելով։

Գալով Տիկին Բաբիյյոնի, ոտքի ելաւ նէ, յայտարարելով։

— Պիտի վտարեմ խոհարարապետը։

— Ի՞նչ բանի կը ծառայէ այդ, քանի որ վաղը պիտի մեկնիս։

— Ուրե՞մն... գոչեց Իւտօքսի... կ՚արձակե՞ս զիս։

— Ո՛չ... բայց դուն էիր որ մեկնիլ ուզեցիր։

— Ուզեցի տեսնել թէ, պատասխանեց պառոնուհին, մինչև ո՞ւր պիտի երթար այդ քու աներեսութիւնդ։

Հիմա, լաւ մը վստահ եմ... այլևս չես սիրեր զիս... ու բնաւ ալ չես սիրած զիս... և քանի որ այդպէս է ամուսնալուծում պիտի խնդրեմ ու տրուած ըլլալով որ հասարակական օրէնքով ենք ամուսնացած, մեր բոլոր հաւաքածներուն վաճառումը պիտի պահանջեմ։

Այս բառերուն վրայ Բաբիյյոն ոտքի ցատկեց, եղեքարական հոսանքէ մը ցնցուածի նման։

— Հաւաքածները ծախե՛լ, գոչեց ան... Անկարելի է այդ... կը նախնտրեմ որ աչքերս հանեն, ու քիթս, լեզուս և ականջներս կտրեն։

— Պէտք է որոշում մը տալ։

— Բայց ատիկա յիմարութիւն է... ինքզինքս զրկել այս գեղարուեստական գործերէն, այս թանկագին առարկաներէն... այս մեծաշուք նկարներէն ու այս շքեղ սրահակներէն, որոնք պերճանքն ու հեշտանքն են կեանքիս... ոչ ատիկա երբէք կարելի չէ։

— Շատ չանցած պիտի տեսնենք ... ու ատիկա չէ բոլորը։

— Ի՞նչ պիտի պահանջես ինձմէ։

— Պառոնութեան տիտղոսդ ալ աճուրդի պիտի դնենք...

— Բայց տեսնենք... ատիկա կարելի բան չէ։

— Ինչպէս որ գնեցիր այնպէս ալ կրնաս ծախել։

Սակարան - Պէյրութ

17 Սեպտեմբեր 931

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ՀԱՇԻՎ

(ՍՐԿՆ. ԴՐԱՄ)

Զէքեր		Գնում	Ծախում
Լոնտոն	Ա. Ո.	619.35	619.85
Պաղեստին	Պ. Ո.	619.05	619.85
Եգիպտոս	Ե. Ո.	635.25	635.95
Նիւ-Եօրք	Տօլար	127.45	127.57
Իտալիա	Լիր		6.70
Զուիցերիա	Զ. Ֆր.		25.05
Պելճիքա	Պէլկա		17.90
Հոլանտա	Ֆլ.		51.50
Բրակա	Գր. Զ.		3.80
Մատրիտ	Բէս		12.75
Սթամպօլ	Օսմ.Ո.		60.75
Պերլին	Րմ.	30.30	30.50

Դրամներ

Եգիպտ. Թուղթ Ոսկի	634.25
Անգլիական »	618.25
Պաղեստինեան »	618.25
Թրքական »	59.75
Ամերիկեան Տօլար	127.
Իտալական Լիր (100)	665.—
Յունական Տրախմի (100)	160.—
Պանք Օթթօման	150.—
Անգլիական Ոսկի Հնչ.	618.—
Օսմանեան »	553.—
Ֆրանսական »	480.—
Մէճիտ Արծաթ	32.—